

Tannlege på Haydom. Av Kari Grønli

Jeg har nettopp kommet hjem fra et 2 måneders opphold ved Haydom Lutheran Hospital i Tanzania.

Der har jeg jobbet som frivillig tannlege ved tannklinikken på sykehuset. Jeg var der nede og jobbet 4 måneder i to perioder fjor og 2 måneder i år.

Dette har vært opplevelser som har gitt meg mange faglige utfordringer. Det har til tider vært slitsomt, men jeg har fått mangfold igjen ved gode minner og følelsen av å ha gjort en god jobb for folk som sårt trenger tannlegehjelp.

Tannklinikken er en egen enhet på sykehuset, og utstyret og forbruksvarer er levert av Dental Sør.

Standarden er ikke så moderne som ved en norsk tannklinik, men helt ok. Det er ansatt 2 klinikkassistenter som kjenner rutine ved klinikken og som fungerer som tolker. Hygiene er god og det hele fungerer fint. Arbeidet består stort sett av smertebehandling, det vil si ekstraksjoner og kirurgiske inngrep. Fyllinger gjøres også, men som regel er kariesangrepene for store. Man ser kjevelidelser og sykdommer som man ikke vil se i i-land, blant annet følgetilstander av feilernæring, kreft, malokklusjoner osv. Det er et skrikende behov for tannlege, og nå da jeg reiste var det ingen som etterfulgte meg.

I tillegg til å være på tannklinikken er man også med ut i felten og driver tannlegevirksomhet. Hver dag kjører den utadrettede helsetjenesten ut til helsestasjoner med tilbud om vaksiner, kontroll av gravide, måling og veiing av barn osv. Dette er et tilbud lik det som foregår på en norsk helsestasjon, enklere, men svært nyttig og fremfor alt fargerikt.

Det hender at tannlegen pakker ned sine sprøyter og tener og følger med ut og gir tilbud om hjelp til de som har vondt. Det blir opprettet et provisorisk kontor under et akasietre, og folk er svært takknemlige for tilbudet. Dette er gjerne steder der det er langt og dyrt å reise til Haydom for å få tannbehandling.

Kontordagen på Haydom begynner når pasientene kommer. Det finnes ikke timeavtaler som vi er vant til. Folk bare kommer, og venter til det blir deres tur.

Ofta kan folk sitte flere timer, men tid er ikke noe problem. Man er vant til å vente. Noen ganger er venteværelset svært fargerikt. Det hender at det kommer folk i sine flotte drakter. De bor ofte langt fra tettstedet Haydom. Jeg har hatt noen slike opplevelser som jeg har fått festet til filmen. Enkelte er utrolig vakre med sine tatoveringer og sine fargerike drakter.

Tannlegetilbudet er ikke slik vi er vant til. Det finnes ikke et organisert tilbud for barn og det første møte med tannlegen skyldes som regel tannpine. Jeg kan tenke meg at situasjonen er omtrent som den var i Norge for 70-100 år siden. Folk er svært takknemlige for å få hjelp for sine plager, og nå da jeg dro hjem hadde det vært et fast tannlegetilbud på Haydom i nesten 2 år. Derfor er det synd at kontoret nå blir stående uten tilbud. Dette er et fint jobbtilbud for en pensjonert arbeidsvillig tannlege som kan tenke seg å gjøre en frivillig innsats. Lengden på oppholdet bestemmer en selv. Selve jobben er ubetalt, men sykehuset holder kost og losji. I tillegg til å gjøre et verdifullt arbeid får man også opplevelser og minner for livet.

Haydom Lutheran Hospital er et stort sykehus og gjør et fantastisk arbeid blant fattige tanzanianere. Sykehuset betjener en befolkning på ca. 390 000 mennesker. De mest vanlige sykdommene er malaria-tuberkelose- lunge-sykdommer- mageinfeksjoner og feilernæring.

Sykehuset ligger ute på landsbygda og det er grodd opp et samfunn rundt sykehuset slik at Haydom er blitt et kjent og respektert samfunn. Et opphold på Haydom gir en unik mulighet til å oppleve land og folk slik det fungerer for den vanlige tanzanianer. Folket er vennlig og kulturen mangfoldig. I tillegg er Tanzania et vakkert og fredlig land. Haydom ligger like i nærheten av de store nasjonalparkene: Ngorogoro krateret, Serengeti og Lake Manyara, de fleste som besøker Haydom kombinerer oppholdet med utflukter til nasjonalparkene. Jeg har gjennom mitt opphold på Haydom blitt svært glad i landet og folket, og har fått opplevelser som vil prege meg for resten av livet.

Rena juni 2009
Kari Grønli

